

Ὡς πρὸς τὸ ὄγδοον, ἡ τοπικὴ συνήθεια εἶναι σύμφωνος μὲ τὸν Νόμον μὲ τὴν διαφορὰν ὅμως τούτου, ὅταν εἶναι σύμφωνον τὸ ἀνδρόγυνον, δύναται νὰ ἐκποιηθῇ ἢ προῖξ τῆς γυναικὸς εἴτε δι' ἀνάγκας ἰσχυρὰς τοῦ γάμου ἢ δὲ μή· αἱ ἀναφερόμεναι συνήθειαι πρὸ χρόνων ἱκανῶν ἐφυλάττοντο ὅχι μόνον εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς ἐπαρχίας μας, ἀλλὰ καὶ εἰς ὅλας τὰς γειτνιαζούσας χωρὶς ὅμως νὰ εἶναι γραπταί.

Καθυποβάλλων ὑπ' ὄψιν σας τὰς πληροφορίας ταύτας, εἰς τῶν ὁποίων τὴν σύνταξιν ἐσυμβουλευθήν καὶ τοὺς εἰδημονεστέρους καὶ γεροντιότερους τοῦ τόπου, χρεοστῶ νὰ πορθέσω¹ ὅτι αἱ τοπικαὶ αὗται συνήθειαι ὡς καὶ ὁ γραπτὸς Νόμος ἐφυλάττοντο, ὅταν ἡ ὑπόθεσις δὲν ἀνεφέρετο εἰς τὰ τουρκικὰ δικαστήρια, καθότι εἰς παρομοίαν περίστασιν ἐβάλλετο εἰς ἐνέργειαν ἡ ὀθωμανικὴ Νομοθεσία.

Ὑποσημειοῦμαι ἐπὶ πᾶσι μὲ βαθύτατον σέβας.

Ἐν Ναυπλίῳ τὴν 14 Ἀπριλίου 1833

Ὁ εὐπειθέστατος ἐπαρχ. Εἰρηνοδ.

(Τ. Σ.) Λαβὶδ οἰκονομίδης

23. ΑΡΓΟΣ

Ἀριθ. 945

Τὸ ἐπαρχ. εἰρην. Ἀργους

Πρὸς τὴν ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Βασιλικὴν

Γραμματείαν τῆς Ἐπικρατείας

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 330 Διεκπεραιώσεως τῆς Διαταγῆς τῆς Γραμματείας ταύτης προσεκαλέσαμεν τοὺς εἰδημονεστέρους τῶν ἐνταῦθα πολιτῶν μετὰ τῶν ὁποίων συσκεφθέντες περὶ τῶν ἐνδιαλαμβανομένων ζητημάτων, σπεύδομεν νὰ θέσωμεν ὑπ' ὄψιν τῆς Γραμματείας ταύτης τὰς ἐφεξῆς πληροφορίες.

Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸ α' ζήτημα περὶ κληρονομίας.

Περὶ τῆς κληρονομίας τῶν πατρικῶν πραγμάτων χωρὶς διαθήκην ἐξακολουθεῖτο πάντοτε τὸ πνεῦμα τοῦ Νόμου.

Ὅσον τὸ β'.

Ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐγίνετο καὶ ἀφήνουν οἱ γονεῖς κατ' ἰσομοιρίαν ὅλους τοὺς υἱοὺς των κληρονόμους, ἀφήνοντες ἐν τ' αὐτῷ ὅσον μέρος ἤθελον διὰ ψυχικά των ἂν κατὰ περίστασιν οἱ γονεῖς εἶχον κανὲν τῶν τέκνων των ἀχρείας διαγωγῆς τὸ ἔκαμνεν ἀπόκληρον, ἀλλὰ σπανίως συνέβαινε.

Ὅσον τὸ γ'.

Πάντοτε ἐφυλάχθη ὁ Νόμος ἀπαρασαλεύτως ὡς ὑπάρχει.

¹ Γρφ. προσθέσω.

“Ὅσον τὸ δ’.

Ἐὰν ἐκ τοῦ ἀνδρογύνου ἀπέθνησκειν ὁ ἀνὴρ ἄτεκνος ἐντὸς πέντε ἕως δέκα χρόνους καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ὑπανδρεύετο, ἐλάμβανεν αὕτη ἐκ τῆς οὐσίας τοῦ ἀποθανόντος συζύγου τῆς μόνον τὴν προγαμιαίαν δωρεὰν καὶ τὴν προῖκα τῆς ὅσῃν ἔφε-
ρεν εἰς τὸν συζυγικὸν οἶκον, ἀλλ’ ἐὰν ἤθελε συμβῇ μεταξὺ αὐτῆς καὶ τῶν συγγενῶν τοῦ ἀποθανόντος συζύγου τῆς διαφορὰ περὶ τούτου, ὁ Ἀρχιερεὺς καὶ οἱ προεστοὶ τοῦ τόπου ἐσυμβίβαζαν τὰ μέρη καὶ ἐλάμβανεν ἡ γυνὴ τὴν σωζομένην προῖκα χω-
ρὶς περαιτέρω ζητημάτων. Ἐὰν δὲ ἐξοῦσε τὸ ἀνδρογύνον μέχρι τῶν εἴκοσι χρόνων ἢ ἐπέκεινα καὶ ἀπέθνησκειν ὁ ἀνὴρ, ἡ δὲ γυνὴ ἔμεινεν ἀνύπανδρος, διὰ τὸ πρὸς τὸν ἀποθανόντα σύζυγόν τῆς σέβας ἐλάμβανεν ἐν χρήσει τότε ἐν μέρος τῆς οὐσίας τοῦ συζύγου τῆς. Προσέτι ἐὰν ἀπέθνησκειν ἡ γυνὴ πρὶν τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς ἐντὸς δεκαε-
τίας, ἐλάμβανεν ὁ ζῶν σύζυγος ἐκ τῆς προικὸς μόνον ἐν στρῶμα τῆς κλίνης μετὰ τοῦ σκεπάσματος, ἀλλ’ ἐὰν συνεζοῦσε μέχρι τῶν εἴκοσι καὶ ἔμεινεν οὗτος ἄνευ ἐτέ-
ρου γάμου, ἐλάμβανεν ἐν χρήσει καὶ αὐτὸς ἐν μέρος τῆς προικὸς τῆς ἀποθανούσης συζύγου του. Προσέτι ἐὰν ὁ εἰς τῶν γονέων καὶ ἔμεινε παιδίον νήπιον εἰς τὸ ζῶν πρόσωπον καὶ μετ’ ὀλίγον ἀπέθνησκε τὸ νήπιον, ἡ οὐσία τοῦ ἀποθανόντος γονέως ἐγίνετο τρία μερίδια, λαμβάνων τὸ ἐν μερίδιον ὁ ζῶν σύζυγος.

“Ὅσον τὸ ε’.

Ἐφυλάχθη ὁ νόμος διὰ τὴν κληρονομίαν εἰς τοὺς παῖδας ἐξ ἴσου.

“Ὅσον τὸ ς’ περὶ προικός.

Ἡ συνήθεια ἐπεκράτησε πάντοτε νὰ μέρη εὐχάριστος εἰς τὴν προῖκα τῆς ἡ θυγάτηρ, πλὴν ἂν αὕτη ἔλαβε προῖκα ὀλιγοτέραν ἀφ’ ὅσῃν περιουσίαν ἄφησεν ὁ πα-
τὴρ αὐτῆς, ἡδύνατο νὰ καταφύγῃ εἰς τοὺς προεστοὺς τοῦ τόπου ἢ εἰς τὸν ἀρχιερέα, οἵτινες ἔβγαζον κάτι τι ἀκόμη ἀπὸ τὴν ἐναπομείνασαν πατρικὴν περιουσίαν καὶ τῆς ἔδιδον χωρὶς νὰ κάμῃ πλέον ἄλλην τινὰ ἀπαίτησιν. Πρὸς τούτοις, ἐὰν ἐπρόστρεχεν εἰς τὴν Τουρκικὴν ἐξουσίαν (τοῦ Καδῆ), ἐλάμβανε τὸ ἥμισυ μερίδιον συνεισφέρονσα τὴν προῖκα τῆς εἰς τὴν πατρικὴν περιουσίαν.

“Ὅσον τὸ Ζ’.

Ἡ συνήθεια ἐπεκράτησε μετὰ τὸν θάνατον τῶν γονέων οἱ ἀδελφοὶ νὰ ὑπαν-
δρεύουν τὰς ἀδελφὰς ἀπὸ τὴν ἐναπομείνασαν περιουσίαν τῶν γονέων, δίδοντες αὐ-
τῶν τὸ ὅσον μέρος ἐγνώριζον δίκαιον καὶ ἂν ἡ περιουσία τῶν γονέων δὲν ἦτο ἀρ-
κετὴ ἢ δὲν ἦτον διόλου, ἐφρόντιζαν αὐτοὶ οἱ ἴδιοι ἀδελφοὶ νὰ ὑπανδρεύουν τὰς ἀδελ-
φὰς τῶν ἐκ τῆς ἰδιαίτης καταστάσεως, εἴτε χρηματικῶς ἢ κτηματικῶς.

“Ὅσον τὸ Η’.

Ἡ συνήθεια ἐσυγχώρει πάντοτε εἰς τὴν γυναῖκα νὰ πωλῇ τὰ προικοδοτημένα

πράγματά της καὶ μὲ τὴν θέλησιν τοῦ ἀνδρὸς καὶ χωρὶς, ἥ δὲ πώλησις αὕτη ἔμενε στερεὰ καὶ ἀμετάτρεπτος. Ἄνευ τῆς θελήσεως τῆς γυναικὸς ὁ ἀνὴρ αὐτῆς δὲν ἠδύνατο νὰ πωλήσῃ προικοδοτημένα πράγματα.

Γενικαὶ Συνήθειαι.

Τὰ προικοσύμφωνα ἐγίνοντο μὲ τὴν ὑπογραφὴν τοῦ προικοδοτοῦντος, αἱ Διαθῆκαι ἐγίνοντο μὲ μόνον τὴν ὑπογραφὴν τοῦ διαθέτου ἢ καὶ μὲ τὴν μαρτυρίαν τοῦ πνευματικοῦ τοῦ διαθέτου.

Τὰ πωλητήρια τῶν κτημάτων ἐγίνοντο ἀπὸ τὴν τουρκικὴν ἐξουσίαν καὶ πολλάκις ἰδιαίτερος ἀπὸ τοὺς πωλόντας χωρὶς τὸ κῦρος τῆς ἐξουσίας.

Ἦτον συνήθεια εἰς πολλοὺς ὅτι ὁ μὲν νὰ δίδῃ τὰ κτήματά του εἰς τὸν ἄλλον καὶ νὰ πέρῃ χρήματα, ὁ δὲ δίδων τὰ χρήματα νὰ νέμεται τὰ εἰσοδήματα καὶ ὁ ἄλλος τὰ χρήματα ἄνευ τόκου μέχρι ρητῆς συμφωνίας.

Ἐτέρα συνήθεια ἦτον ὅτι, ἐὰν ἓνας ἔχων ἀνάγκην ὑποχρέωνε μέρος εἰσοδήματος εἰς τὸν ἄλλον πρὸ τῆς ἐλεύσεως τοῦ εἰσοδήματος καὶ δὲν ἠμποροῦσε νὰ ἐναντιωθῇ καὶ νὰ τοῦ τὸ ἐμποδίσῃ, ἀλλ' ἔπρεπε νὰ δώσῃ.

Συνήθεια τῆς πόλεως μας ἦτον ὅτι δὲν ἐσυγχορεῖτο νὰ εἰσέλθῃ ξενικὸν κρασί εἴτε μοῦστος πρὸ τῆς πωλήσεως τῶν ἐντοπίων κρασίων καὶ οἱ ἴδιοι οἱ κάτοικοι ἔχοντες ἀμπέλεια εἰς ἄλλο μέρος ἐκτὸς τῆς πόλεως, δὲν ἠδύνατο νὰ φέρουν εἰς τὴν πόλιν τὸ ἐκ τούτων εἰσόδημά των.

Ὅστις ἤθελε φθείρει παρθένον, ἂν ἦτον τῆς αὐτῆς καταστάσεως μὲ αὐτὴν ὑποχρεώοντο καὶ ἀπὸ τὴν συνήθειαν τοῦ τόπου καὶ ἀπὸ τὴν τουρκικὴν ἐξουσίαν νὰ τὴν νυμφευθῇ, εἰ δὲ ἦτον ἀνόμιος, τὴν ἐπροίκιζε, παιδευόμενος καὶ ἀπὸ τὴν ἐξουσίαν.

Ἐὰν ἓνας ἐκατηγόρει γυναῖκα ἢ κόρην ἀθῶαν ὡς μοιχαλίδα ἢ πόρνην, ἐπαιδεύετο αὐστηρῶς παρὰ τῆς ἐξουσίας καὶ μὲ χρηματικὴν ποινήν.

Αἱ χρεωστικαὶ ὁμολογίαι ἐγένοντο διὰ μαρτυρικοῦ ἢ καὶ χωρὶς μαρτυριῶν, ἀλλὰ μὲ μόνον τὴν ὑπογραφὴν τοῦ δανειζομένου.

Πολλοὶ ἐμοίραζον τὰ πατρικὰ πράγματά των χωρὶς ἔγγραφα, ἀλλὰ διὰ νὰ εἶναι γνωστὴ ἡ διανομὴ αὕτη, ἔπρεπε νὰ παρευρίσκονται διάφοροι ἄνθρωποι καὶ τὰς περισσότερας φορὰς φίλοι αὐτῶν τῶν ἰδίων καὶ συγγενῶν των.

Οἱ δοῦλοι κατὰ συνήθειαν ἐμισθώνοντο εἰς τὴν ἡμέραν τῆς ἐορτῆς τοῦ Ἁγίου Γεωργίου διὰ ἕξ μῆνας μέχρι τῆς ἐορτῆς τοῦ Ἁγίου Δημητρίου, ἕως εἰς τὴν ἐορτὴν τοῦ Ἁγίου Γεωργίου, καὶ ἂν τυχὸν ἤθελε φύγῃ τις πρὸ τῆς προθεσμίας ἔχανεν τὸν δεδουλευμένον μισθόν του.

Τῶν ἀποθανόντων τὰ κατὰστιχα ὅταν ἦσαν ἰδιόχειρα εἶχον ἰσχὺν εἰς τὸν τόπον καὶ εἰς τὴν κρίσιν τοῦ Καδὴ.

Ἦτον συνήθεια, ἐὰν ἐγένετο καμμία γυναῖκα πόρνη τὴν ἐξόριζαν ἀπὸ τὴν πόλιν· τὸ αὐτὸ ἐγίνετο καὶ εἰς τὰ χωρία τῆς ἐπαρχίας.

Συνήθεια ἦτον ὅτε ἐγίνοντο ἐμπορικαὶ συντροφίαι, δὲν ἐγίνοντο δι' ἐγγράφων, ἀλλ' οὔτε ἐπὶ τῆς διανύσεώς (*sic*) των.

Ὅλαι αὐταὶ αἱ συνήθειαι ἐπεκράτησαν πρὸ χρόνων καὶ εἰς τὴν πόλιν καὶ εἰς τὰ χωρία, ἐκτὸς τῆς συνηθείας τοῦ κρασιοῦ, ἣτις ἐπεκράτησε πρὸ τριάκοντα πέντε χρόνων· ὅλαι αὐταὶ αἱ συνήθειαι δὲν ἦτον γραπταί.

Τῇ α'. Μαΐου 1833 ἐν Ἀργεῖ

Εὐπειθεσιότη ὑπηρεσία

τοῦ Εἰρηνοδικείου

(Τ. Σ.) Νικόλαος Ζεγκίνης

24- ΚΡΑΝΙΔΙΟΝ

Ἀρ. 1063.

Πρὸς τὴν ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Βασιλικὴν Γραμμ.

Κρανίδιον τὴν 19 Ἰουνίου 1833

Ἡ Δημογεροντία Κρανιδίου

Πληροφορεῖται ἡ Γραμματεία αὕτη κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἀπὸ 22 Μαρτίου ὑπ' ἀρ. 330 τοῦ παρόντος ἔτους ἐγγράφου της περὶ τῶν ἐν τῶν ἐν τῇ ὁκτὼ ζητημάτων ὅτι εἰς τὴν ἐπαρχίαν ταύτην ἐπικρατοῦσιν αἱ τοπικαὶ συνήθειαι ὡς ἐφεξῆς.

Περὶ κληρονομίας

Πληροφορίαι περὶ τοῦ πρώτου Ζητήματος.

Αἱ τοπικαὶ συνήθειαι εἶναι σύμφωνα μὲ τὸν νόμον.

Τοῦ Β' Ζητήματος.

Ἡ τοπικὴ συνήθεια τῆς ἐπαρχίας ταύτης ἀποκλείει τὸ δικαίωμα τῶν γονέων τοῦ νὰ μεταθέτουν, ἂν θέλουν, ὅλην τὴν περιουσίαν των ἢ μέρος αὐτῆς εἰς ἄλλους συγγενεῖς μακρυνότερους, ἀλλ' ἐξ ἀνάγκης χρεωστοῦν ν' ἀφήσωσιν εἰς τὰ τέκνα των ὅλην των τὴν περιουσίαν.

Τοῦ Γ'. Δ'. καὶ Ε'. Ζητήματος.

Αἱ τοπικαὶ συνήθειαι τῆς ἐπαρχίας ταύτης συμφωνοῦσι ἀπαραβάτως κατὰ τὸν νόμον.

Τοῦ ς' Ζητήματος.

Περὶ προικός.

Ἡ τοπικὴ συνήθεια δὲν συγχωρεῖ εἰς τὴν ὑπανδρευθεῖσαν γυναῖκα νὰ καταβάλλῃ μετὰ τὸν θάνατον τῶν γονέων της τὴν ὁποίαν ἔλαβε προῖκαν εἰς τὴν κοινὴν